

Pesta 9/21 ianuarie.

Va eși dominec'a. | Redact. : strad'a arborelui verde nr. 40.

Nr. 2.

Anulu VIII, — 1872.

Pretulu pe anu 10 fl., pentru Roman'a 2 galbeni.

Pórt'a de frunte a fortareției de Alba-Iulia și prinsórea lui Horia.

Primavér'a mea.

Sufia, 'nghiatia, ninge tare,
Ce mai frigu infricosiatu ;
Vaiu si-amaru de-acel'a care
Ratecesce 'nstrainatu !
Inse mfe nici câ-mi pasa,
Sufie, ninga câtu va vré,
Câ-ci cu scump'a mea alésa
Siedu in chiliór'a mea.

Cu ce mare 'nflacarare
Arde foculu in cuptoru ;
Dar cu flacara mai mare
Arde 'n noi alu nostru-amoru !
Mandruliti'a-mi siede 'n bratia,
Si-o sarutu de multe ori
Si in frunte si in fatia,
Pe guritia si-ochisiori.

Multi dorescu sê vina éra
Pe la noi câtu mai curendu
Multu iubit'a primavéra
Cu surisu-i dulce, blandu ;
Inse vina, séu nu vina,
Eu nu mai simtu érn'a grea,
Câ-ci frumós'a mea regina
Este primavér'a mea.

Deci nu-mi pasa, primavéra,
Déca vei sosi séu ba ;
Nu voiu merge 'n campu afara,
Ca s'admiru eu pomp'a ta ;
Câ-ci me juru pe ceriu si stele,
Cumca frumuseti'a ta
Cu a mandrulitiei mele
Nici câ póte emulá.

Diorile primaveróse,
Ce 'ncantara anii mei,
Ah ! nu sunt asié frumóse
Ca si fatísior'a ei ;
Radiele din santulu sóre
Nu lucescu asié delocu,
Nu-su asié de rapitórie
Ca si ochii ei de focu.

Clim'a dulce, renviata,
Si mirosulu floriloru,
Nu me 'ncanta, nu me 'abéta,
Ca guriti'a-i de amoru.

Zefirelulu in gradina,
Riulu colo 'n vale josu,
Frundiuliti'a 'n nópte lina,
Nu sioptescu asié frumosu.

Deci, iubita primavéra,
Eu nu multu te mai dorescu ;
Érna rece e p'afara,
Dar la mine-i maiu curescu.
Mandruliti'a-mi siede 'n bratia,
Si-o sarutu de mfi de ori,
Si in frunte, si in fatia,
Pe guritia, si-ochisiori !

Iosifu Vulcanu.

Nu o mai iubescu.

— Novela originala. —

(Urmare.)

— Odihna buna, dragulu meu, — mi-dîse sarutandu-me odata, si-apoi se indepartá.

Eu mi-inchisei apoi ochii, ca sê adormu, inse nu sciu, ér mi se deschideau de sine, si eu me inverteam de pe o lature pe alt'a, si nu poteam adormi asié de curendu ca de alte-ori. Eu ér mi-inchisei ochii, dar ér mi-se deschisera, câ-ci par' câ cu ei inchisi nu-mi poteam intipui asié de bine câtu e An'a de frumósa si mandra!... Atunci me intorsei apoi de pe laturea stanga ér pe laturea drépta, câ-ci nici pe o lature nu mai aveam stimperu pana domineca, candu mi-voiu petrece asié de bine cu Ana!...

Da, eu nici dormi nu poteam!...

Eu atunci inca nici n'am vediutu pe Ana, inca nici nu o cunosceam, si eram numai unu copilasiu, dar simtieam deja o atragere nespusa catra dins'a, simtieam limpede unu doru de a o vedé si a o cunosce, me incantam inainte de frumsetiele ei, si me bucuram inainte de petrecerea cu ea!...

Eram, dîcu, numai copilasiu, si simtieam, câ anim'a mea vergura érá deja in ferbere ne'ndatinata, érá neliniscita, câ-ci nu-mi trebuia mancare, nu-mi trebuia somnu, si cugetam totu la ea, care mi-a adus'o in ferbere!...

Si de ce érá anim'a mea neliniscita?

Pentru-câ ea presimtiea ce-va, bucuria séu superare... fericire séu dorere!...

Da, anim'a mea deja presimtiea — ce-va!

II.

P r a n d i u l u .

Sosî dominec'a.

Tata-meu la diece óre finî deja servitiulu Ddieiescu, si-acum ne aflamu toti a casa, si ne pregateam sê mergemu la dlu baronu la — prandiu...

— Adi nu ai fostu brava! — dîse tat'a catra mam'a, care stá inaintea mesutiei sale de toaleta.

— De ce?

— Adi nici la biserica nu ai fostu, si nici acum nu esti gata cu toalet'a ta.

— Tie ti-e usioru sê vorbesci, — lu-reflectà dins'a, — tu nu ai fostu a casa ca sê vedi ce necasu am avutu cu Iuliu! Acusi nu i erá destulu de alba camesi'a, acusi nu-i placea, nu-i erá frumósa maram'a de la grumadiu, acusi i lipsea ici unu bumbu, dincolo altulu, acusi se vaietá cá nu are vestminte mai mandre, dar inca candu l'am peptenatu, a trebuitu sê-lu peptenu de diece ori si nici atunci nu i-a placutu cum erá peptenatu! Éca, pana acuma, totu cu elu a trebuitu sê me ocupu!...

Tat'a se uità atunci la mine ridiendu.

— Iulie, — mi-dîse elu, — de candu ti-place sê fii asié mandru?

— Nu me voi duce dóra, — i respunsei, — ca unu tîganusiu la Ana, despre care ai dîsu, cá-i atátu de frumósa si mandra!

— Dreptu ai, dragulu meu, — me aprobà dinsulu, ridiendu cu mai mare placere.

— Acuma esti mandru ca unu porumbu, — dîse si mam'a ridiendu cu ironia, — si ea te va placé de siguru!...

— Dar si eu voi fi delocu mandra, — continuà ea delocu, intorcându-se suridiendu catra tat'a — si de siguru si tu me vei placé!...

— Ca pe unu porumbu! — aprobà elu.

Preste câte-va minute, mam'a alergà de la mesuti'a sa de toaleta, si se oprî inaintea tata-meu, privindu-lu cu o cochetaria dragalasia.

— Spune-mi, barbatielulu meu, — lu-intrebà — frumósa-su acum?

— Ca unu paunu! — i respunse si-o sarutà cu dragu.

— Dar, — continuà elu apoi, privindu catra mine. — uita-te numai la Iuliu, câtu de palida i e faci'a? Nu e óre morbosu?

— Si eu am observatu acést'a, — dîse mam'a.

— Nu ar fi óre mai bine, ca sê-lu lasâmu a casa?

— De ce? — lu-intrebà mam'a.

— Acuma e tómnna, si pe cale s'ar poté reci, incátu sê-i fia mai reu, si-apoi acolo amu avé necasu mai mare cu elu.

La cuvintele aceste par' câ me cutremurai.

— Eu nu-su morbosu. Nu remanu a casa! — resonai erumpendu intr'unu plansu dorerosu!

— Dar Iulie, de candu esti tu asié neascultatoriu? — me intrebà tat'a.

— De ce nu vrei acum, — i dîsei usitandu, — ca sê-mi petrecu asié de bine cu Ana!...

— Nu-lu mai necasî atât'a! — lu-infruntà mam'a, si-apoi ea se întórse catra mine.

— Nu mai plange, dragulu meu, — mi-dîse — câ-ci si tu vei veni cu noi.

— Apoi vina dara, — dîse si tat'a invoitu.

Si delocu mi-inctetara lacrimele, plansulu, si ochii mei schinteiau de bucuria, ér fati'a-mi de — fericire.

Noi plecaramu catra vill'a baronului la — prandiu.

Inca nu erau 12 óre candu ajunseramu in antisiambr'a villei.

— Servus frate parinte, — intimpinà aci servitoriulu pe tat'a, care pentru aceea erá asié confidentu si amicalu, pentru cá ei nu tare de multu au fostu colegi si amici buni.

— Sê traiesci, frate Vasilie, — i respunse tat'a.

— Ah! — continuà servitoriulu Vasiliu, — tu ai adusu si pe placut'a ta dómna si si pe mititetulu Iuliu!

Si-atunci servitoriulu me netedî cu bucuria pe facia.

— Ce fericitu esti tu, cá esti casatoritu! — dîse apoi privindu pe tat'a cu invidia.

— Si tu poti sê fii fericitu, déca vrei, — lu-mangaià tat'a.

— Da, si eu, ai dreptu. Dar acum sê nu mai vorbimu despre acést'a. Sê te intrebú mai bine, — continuà servitoriulu cu parere de reu, — de ce me cercetezi tu chiar dominec'a la amédi, si inca chiar adi? Mie si-acum mi-pare bine, dar vedi, adi mi-a spusu dlu baronu cá vomu primí óspeti la prandiu, si eu trebuie sê-i acceptu aci, si nu me potu bucurá atât'a de visit'a ta placuta!...

— D'apoi câ eu acum nu te cercetezu pe

tine! — lu-intrerupse tata-lu meu ridiendu bine...

— D'apoi pe cine? — intrebà servitoriulu surprinsu.

— Pe baronulu.

— Ah! pôte câ ai vr'o rogare la elu; — dîse Vasiliu mai pucinu suprinsu. — Dar inca nu te potu lasá in launtru, câ-ci nu sunt inca chiar 12 óre, si si-altcum, eu greu credu câ ti-va dá audiintia, pentru câ, precum ti-am dîsu, adi ascépta óspeti la prandiu!...

Tat'a incepù acum a ride si mai bine, si asta-data nici mam'a nu se potù retiené.

— D'apoi câ, — i dîse tat'a, — noi venimu chiar la prandiu la dlu baronu.

— La prandiu, la dlu baronu? — lu-intrebà servitoriulu cu suprinderea cea mai mare.

— Da, da, — i afirmà tat'a.

— Mei, tu glumesci, si glum'a ast'a mai bine lasa-o, — dîse servitoriulu dubitatoriu.

Tat'a si-schimbà acum faci'a si devenì seriosu, par' câ dubitarea pré mare a servitoriului i-ar fi atacatu ambitiunea.

— Nu glumescu, nu, — dîse elu, — si fi bunu, du-te si insciintieza pe dlu baronu, câ am sositu!

La tonulu acest'a schimbatu, Vasiliu asemenea si-schimbà portarea sa pré amicala si ér devenì — servitoriu.

— Hm, — murmurà plecandu ca sê insciintieze sosirea óspetiloru, — hm! dieu câ-lu va fi chiamatu la prandiu, pentru ca sê ome néscu celu pucinu odata si pe preotulu acestui orasielu...

Peste câte-va minute ni deschisera usi'a salonului.

Candu amu intratu, aflaramu in salonu numai pe dóm'n'a baronésa. Dins'a siedea pe divanu, cu o gravitate in adeveru — baronésca.

Parintii mei, abié intrandu pe usia, delocu incepura a-si inchiná capetele mai pan' la pamentu, o data, de dóue ori...

Candu venì rendulu la a dóu'a aplecare, eu, care i priviam neintreruptu, credeam câ si eu trebuie sê facu ca dinsi, si incepui dar a-i imitá. Mi-plecai capulu dreptu pan' la pamentu, inse pe podelele alunecóse ca ghiati'a mi-perdúi ecuilibrulu si cadiui d'alungulu pe facia. Complimentulu meu intr'atát'a a fostu de respectuosu, încátu de lovitur'a cumplita ce am capetatu-o la nasu, vedeam totu stele verdi inaintea ochiloru.

Inca nu me redicasem de josu, candu intrà si dlu baronu.

Parintii mei, cari alergara sê me redice, me parasira delocu, si incepura de nou a face poclónele loru profunde.

Eu atunci, vediendu-i, sarfi de josu, ca unu iepure, par' câ nu mi s'ar fi intemplatu nimic, si incepui si eu a pocloní. Dar acum cu succesu mai bunu, câ-ci, candu mi-plecam capulu catra pamentu, mi-am intinsu lungu si dreptu manile inainte, ca sê nu mai potu pe nasu.

Inse asta-data me cam ostení, câ-ci incepui a suflá greu si a tust de gimnastic'a acésta neindatinata si grea. Dar abié candu crediui, câ am gatatu deja, éca, usi'a ér se deschise, si acum, acum intrà — Ana... Si eu rapede me pusei in positura nóua de poclonire, mi-intinsei manile si mai tare, ca sê-i facu poclóne si mai adanci...

Dar atunci baronulu, care erá langa mine, si me priviá cu unu surisu de compatimire, me prinse de manile mele intinse, si impeducandu-me, mi-dîse dragalasiu:

— Lasa, fratóre, nu te mai ostení, câ-ci Anutia e pré micutia ca sê-i faci inchinatiuni asié mari.

Si dupa-ce m'au impeducatu astufeliu, dinsulu se întórse apoi catra parintii mei, incependu a conversá cu dinsi.

Eu inse, nu me mai uitam si nu mai ascultam nici la dinsulu, pe care eram fórte maniosu, câ nu m'a lasatu sê facu matanii si Anei, careia i-asii fi facutu mai bucurosu si din totu sufletulu; nici la dóm'n'a baronésa, care, precum mi-se 'mparea, siedea pe divanu ca o statua umflata de marmore, pronunsiandu mehanice din candu in candu câte unu cuventu intr' unu tonu miraculosu; si nu me mai uitam acum nici la parintii mei iubiti, pe cari pana acum nu-i poteam perde din vedere...

Ochii mei erau tñtiti acum numai la — Ana... ca sê vedu acum bine, câtu e de frumoasa si mandra?... si ca sê vedu acum pe copiliti'a acést'a, cu care mi-voiu petrece eu atátu de bine!...

— Dieu! — aprobai in mine cu convin-gere placuta. — Tat'a dieu a avutu dreptu, câ ea e mandra si frumoasa!...

Me uitai la faci'a ei...

— Vai, — eschiamai in mine, — cum sémena de tare cu angerulu acela, care lu-avemu a casa intr'o icóna, si care e atátu de frumosu si mandru!...

— Inse, — mi-observai rapede, — ange-

Inmormentare in Veneti'a.

rulu acel'a nu are ochi chiar asié de negri si schinteitori!...

— Si, — mi-observai apoi si aceea, — n'are nici peru asié de finu ca metas'a, asié de lungu, undulatoriu, si asié de frumosu impletitu!...

— Óre, — me intrebai atunci in confusiune de totu naiva, — óre si Ana sê fia angeru, déca ea e inca mai frumósá si mai mandra decâtu angerulu din icón'a nóstra?...

Alergai la tat'a.

— Tata, — lu-intrebai in confusiunea si naivitatea mea cea mai esemplara, — uita-te tata, cum sémena Ana cu angerulu din icón'a nóstra de a casa... Spune-mi tata, si Ana e unu angeru?...

La intrebarea acést'a erupsera cu totii intr'unu risetu animatu, încâtu chiar si dómn'a de marmore de pe divanu nu s'a potutu retiené.

— Firesce, — mi-responduse tat'a care inca totu ridea, — câ si Ana e unu angeru!

— Numai cu aceea deosebire, — observá baronulu asemene rídiendu, — câ ea e angeru fara aripi!...

Atunci mi-arancai rapede privirea mea ér la Ana, ca sê me convingu, câ ea intr'adeveru nu are aripi. Nu avea.

— Asié dara, — incepui acum a combiná in mine, — sunt dóue feliuri de angeri, sunt de cei cu aripi si de cei fara aripi...

Me uitai apoi lungu la Ana, si-apoi ér prinsei pe tat'a de mana.

— Tata draga, — lu-intrebai atunci, — spune-mi, de cari angeri ti-mai placu dtale, de cei cu aripi, séu de cei fara aripi?...

Acum ér incepura a ride toti cu dragu.

— Mi-e dragu si de aceia si de acestia, — mi-responduse elu, si pareá câ se bucurá de mine, câ prin naivitatea mea copilarésca am curmatu conversatiunea incordata si monotóna ce o aveau betranii, si am facutu-o mai viala.

Eu inse ér mi-indreptai privirea la Ana.

— Mie mi-mai placu cei fara de aripi! — mi-dísei, si nu poteam luá ochii de la dins'a.

D'odata o vedui pe dins'a miscandu-se catra mama-sa, si privindu-o ca si candu ar voi sê-i arete ce-va.

— Mama scumpa, — audfi apoi delocu si mai antâiu vócea ei subtíre si sonóra, aretandu ea a supra mea, — uita-te numai, acel'a chiar asié se uita la mine si mi-ride ca maimuti'a nóstra!

Cuvintele aceste, cari le audfi pré bine, par' câ me muscara de ce-va, câ-ci simtíi d'o-

data ce-va dorere, încâtu chiar ca muscatu, sarfi din loculu in care me aflam.

Da, am priceputu si-am simtítu bine câ m'a atinsu.

Privirea mi-cadiù confusá la pamentu, câ-ci angerulu atâtu de frumosu si mandru, abié si-deschise gur'a, si me facù sê vedu si sê simtu, câ are si dinti ascutíti si muscatori...

Cu privirea doborita la pamentu, audieam in peptulu meu suspine si simtieam câ genele mele-su ude.

Baronés'a de marmore de pe divanu observá mai bine tristéti'a mea.

— Iulie! — o audfi câ me agrabiesce in tonu mangaitoriu, — vina frumusielu la mine! O ascultai, si me apropiái de dins'a.

— Anutia mea, — me liniscì ea, — numai a glumitu. Acuma dá-i bratiulu, ca semnu de impacare, si porniti inainte, ca sê mergemu la prandiu.

Dar eu o privíi suprinusu si confusu, si si-o vaiaam.

— Ce-i, nu i-lu dai?

— Sê-i dau bratiulu? — o intrebai cu confusiunea cea mai mare.

— Da.

— Bine! — abié me decisei, si-atunci mi-desfacui apoi manile amendóue, ca sê prindu pe Ana in — *bratiulu meu*...

Dar atunci Ana me impinse atâtu de delicatu, încâtu mai erá sê cadu pe spate.

Baronés'a si baronulu risera tare, dar parintii mei acum nu mai ridau, par' câ li erá rusíne de simplitatea mea.

Privirea mea confusa de mai nainte, mi-se tulburá acum si mai tare. In peptulu meu sunau acum suspine si mai grele, si de pe genele mele curgeau acum lacrimi visibile.

Baronés'a observá si-acum intristarea mea atâtu de mare, si delocu aruncá Anei o privire insemnatória, pe care dins'a a intielesu-o.

Si d'odata simtíi, câ o manutia fina me prinde de a mea.

— Iulie! — audfi totu-odata si unu tonu dulce si móle.

Privíi in susu, si vedui, câ-i — Ana, cu unu surisu dragalasiu pe buze, ca unu angeru impacatoriu.

— Asié se dá bratiulu! — continuá ea instruindu-me, si si-radiemá manuti'a ei stanga de drépta mea.

Si-acum, câ manuti'a ei fina mi-atinse man'a mea, câ audfi de la ea o vóce dulce si móle, câ-i diarfi surisulu ei dragalasiu ca si alu unui angeru impacatoriu, acum ér mi-inctetara

suspinele din peptulu meu, lacremile delocu mi-disparura, si de bratiu cu ea, par' câ m'asiu fi totu dusu...

Dar pré curendu ajunseramu in refectoriu, si bratiulu ei. atâtu de incaldîtoriu si-alinato-riu, trebuî sê-lu lasu...

Ne asiediaramu apoi la mės'a acestei familie aristocrate, unde erau observate in modulu celu mai strictu tôte regulele etichetei mai inalte, despre cari eu nici idei nu aveam. La parintii mei am invetiatu numai câte rogatiuni tôte, am invetiatu sê mancu cu man'a drépta, sup'a cu lingur'a, ér carnea cu furcuti'a, si altele de aceste.

Candu s'a servitu sup'a, si voiam acum s'o sorbu, devenfi in confusiune. Aveam dóue lingure, una erá mititica, dara erá si un'a mai mare. Acum nu scieam, care sê-o alegu... in urma inse, cugetandu câ si eu sum micu, alesi cea micutia. Dar delocu diarfi pe Ana, câ sórbe cu cea mare, si-atunci lapedai iute cea mica, si luai si eu cea mare.

Se serví apoi si friptur'a. Atunci ochii mei, cari erau tîntiti in continuu la Ana, diarira ce-va, ce eu n'am mai vediutu, diarira o curiositate; la a carei vedere nu me potui retiené sê nu ridu tare.

— Tata, — grafi, ridiendu de curiositatea acést'a, — uita-te la Ana, ea manca cu — man'a stanga!...

Si eu am risu mai departe, si rideau si baronulu si baronés'a, inse acestia de — curiositatea mea.

Dar sub risulu acest'a ér audfi o vóce, care ér me muscà, me muscà mai adancu decâtu odinióra, incâtu de muscatur'a acésta tresarfi poternicu pe scaunulu meu...

— Ce necioplitu! — audfi pe Ana, privindu-me cu dispretiu.

Si ochii mei nu mai aveau putere a cautá in faci'a ei, privirea mea se intunecá acum mai tare, suspinele mi-cutremurau peptulu meu si mai poternicu, si genele mele se udau totu mai tare de lacrima...

Si sub intregu decursulu prandiului, nu mai audfi si-acum pe baronés'a agraindu-me in tonu mangaiatoriu, nu mai simtfi man'a fina, nu mai audfi vócea dulce, nu mai vediui surisulu dragalasiu alu Anei, ca si alu unui angeru impaciuitoriu... Eu suferiam, si nime nu se mai indemná de mine, sê me aline...

Numai candu ne scolaramu de la mės'a, par' câ numai atunci resufflam ce-va mai usioru!...

Dar dupa-ce ne scolaramu, si candu Ana

se departà delocu, fara de a me mai privi, fara de a o vedé, fara de a se mai ivi, ca acum, precum șperam, sê ne petrecemu noi atâtu de bine!... atunci mi-am perdutu éra-si acestu resufflu usioru...

Dómne! Ce fericitu eram eu candu vi- niam cu parintii mei la acestu prandiu, ca sê vedu pe Ana, care e atâtu de frumósa si mandra, si ca sê-mi petrecu atâtu de bine cu ea!..

Si éra, candu ne scolaramu de la prandiu, si candu catra trei ére, tata-meu se scusà câ trebuie sê servésca sant'a vecernia, si ne indepartaramu, ce fericitu, par' câ eram si-atunci, câ plecam acum de la Ana, care erá atâtu de frumósa, atâtu de mandra, dar avea si — dinti; câ plecamu de la Ana, cu care speram a-mi petrece atâtu de bine, si petrecerea mea a fostu numai — suspine si lacrima...

Eu tristu, dar si parintii mei fara voia, de siguru pentru câ li-au tignitu prandiulu stralucitu mai bine decâtu celu seracutiu de a casa, ne indepartamu totu mai tare de vill'a baronului.

Candu mi-aducu a minte, de aceste momente din copilaría mea, de acestu primu si candidu amoru alu meu, si de acést'a prima si adanca amagire a mea, atunci simtu lacrima in ochii mei!...

(Va urmá.)

Mihaiu Cirlea.

Cantecu de léganu.

Dormi si viséza,
Puiule dulce,
Mam'a veghiéza
La capulu teu;
Vin' angerele,
Vin' si feresce
De visuri grele
Pruncutiulu meu!

Tiene-lu la tine
Pe aripióre,
Ici langa mine
Linu leganandu,
Ca sê-i vedu fati'a
Suridiatória,
S'audu guriti'a
„Mam'a!“ sioptindu!

Sofia Vladu Radulescu.

S A E O N U

La cultivarea femeilor romane.

Nimene nu p $\acute{o}$ te trage la indoielea, cu at $\acute{a}$ tu mai pucinu neg $\acute{a}$ marea influentia ce are femeia in societate, dupa ce prin nenumerate intemplaminte a secliloru trecuti s'a constatat, c $\acute{a}$ singuru de la femeia depinde ca societatea omenesca s $\acute{e}$ fia morala si natiunala s $\acute{e}$ u din contra depravata si proselita.

Femeia insufla curagiu barbatului in lupt'a pentru dreptu si dreptate, pentru natiune si patria; ea retiene pe barbatu de a nu cad $\acute{e}$ in prapasti'a intunec $\acute{o}$ sa si pericul $\acute{o}$ sa a imoralit $\acute{a}$ ti si face ca junimea s $\acute{e}$ se deprinda a ambl $\acute{a}$ neincetatu pe calea virtutiloru natiunale si morale.

Si deca voiesce cine-va a cun $\acute{o}$ ste starea morala, spirituala si intelectuala a ori carei natiuni s $\acute{e}$ u societ $\acute{a}$ ti, nu are dec $\acute{a}$ tu a cerc $\acute{a}$ starea morala, spirituala si intelectuala a femeiloru respectivei natiuni s $\acute{e}$ u societ $\acute{a}$ ti.

Dar apoi generatiunea urmat $\acute{o}$ ria, ce are de a fi ea, dec $\acute{a}$ tu copi'a fidela a femeiloru generatiunii presinte ?!

Femeile au facutu trecutul, femeile facu presintulu si totu femeile voru face venitoriulu, — chiar si candu li s'aru pune cele mai grele pedece intru ac $\acute{e}$ st'a...

Indesiertu s'ar aduce legi peste legi, datine peste datine pentru inaintarea omenimei si redicarea ei din namolulu imoralit $\acute{a}$ ti, in care o a aruncatu nepriceperea s $\acute{e}$ u p $\acute{o}$ te chiar reutatea sa, c $\acute{a}$ -ci deca femeile voru fi inmorale si neculte, ea — omenimea — va continu $\acute{a}$ a ambl $\acute{a}$ pe calea imoralit $\acute{a}$ ti si a geme in prapasti'a intunec $\acute{o}$ sa a ignorantiei, pentru c $\acute{a}$ este si remane adeveru constatu, c $\acute{a}$ „ori cari ar fi datinele si legile unei tieri, femeile hotareseu moravurile“ (Aime — Martinu.) si esperinti'a in sa-si ni ar $\acute{e}$ ta, c $\acute{a}$ pop $\acute{o}$ rele a caroru femei sunt lipsite de lumin'a inventiurei, remanu totu-de-una inderetrulu pop $\acute{o}$ reloru cu femei culte si civilizate.

Et $\acute{a}$ pentru ce? „Eu — impreuna cu d $\acute{o}$ mn'a Remusat — nu aflu nici una cauza de a tract $\acute{a}$ femeile mai cu pucina ingrigire dec $\acute{a}$ tu pe barbati!“ S $\acute{e}$ u s $\acute{e}$ fia baremu ratiunabilu de a tien $\acute{e}$ pe aceea: care e chiamata a renasce societatea omenesca, a curat $\acute{i}$ buruienele imoralit $\acute{a}$ ti si spinii vit $\acute{i}$ ului din gradin'a omenimei; pe aceea care e chiamata de a fi faptuitor $\acute{i}$ a principala a redic $\acute{a}$ rii geniului umanu la apogeuulu culturai si civilizatiunii, la tr $\acute{e}$ pt'a cea mai inalta a perfectiunii — la Ddiu, de a tien $\acute{e}$ d $\acute{i}$ cu — pe aceea, pe femeia si mai departe in intunecimea gr $\acute{o}$ sa pericul $\acute{o}$ sa, in care o a tienutu pana acum prejudiciulu si bigotismulu timpiloru intunecati, lipsita de farulu luminos alu sciintiei si culturai morale si natiunale, care singuru ar $\acute{e}$ ta omului scopulu ce-i e prefiptu si calea pe care singuru p $\acute{o}$ te ajunge la acestu scopu: calea mantuitor $\acute{i}$ a si fericitor $\acute{i}$ a a adeverului si a virtut $\acute{i}$ ti.

Eu aflu ac $\acute{e}$ st'a de ceva lucru de totu iratiunabilu, ma pr $\acute{e}$ daunosu pentru omenime, si mi-ar plac $\acute{e}$ candu omenimea intr $\acute{e}$ ga, fara osebire de seksu si sta-

re, si-ar d $\acute{a}$ man'a spre a redic $\acute{a}$ femeia din intuneculu ignorantiei la lumin'a sciintiei si a o inalt $\acute{i}$ a la aceea tr $\acute{e}$ pta inalta, care e destinata a o ocup $\acute{a}$ in organismulu socialu.

Pentru aceea din inceputu chiar, am privitu cu bucuria toti pasii cari s'au facutu in interesulu lumin $\acute{a}$ rii, culturai si civilizatiunii femeii, si m'am simt $\acute{i}$ tu pururea detoriu cu recunoscinti'a cea mai cordiala si multiamit'a cea mai caldura ca tra „Reuniunea femeiloru romane“ pentru sublimulu ei scopu si nobil'a ei nisuintia de a ef $\acute{e}$ ptu $\acute{i}$ emanciparea intelectuala, morala si spirituala a femeii romane, — de a salv $\acute{a}$ femeia romana din n $\acute{e}$ gr'a intunecime a ignorantiei pestifere si a o dot $\acute{a}$ cu stralucitor $\acute{i}$ a lumina a sciintiei salutarie.

Si intr'adeveru „Reuniunea femeiloru romane“ din Brasiovu, impreuna cu t $\acute{o}$ te filialele ei, deschid $\acute{e}$ ndu sc $\acute{o}$ le pentru impartasirea fetitiloru romane in panea nutrit $\acute{o}$ ria a culturai si nectariulu datatoriu de vi $\acute{e}$ tia alu sciintiei si a promeritatu simtiemintele de recunoscinti'a a natiunii intregi, si generatiunea urmat $\acute{o}$ ria recunosc $\acute{e}$ ndu marele fol $\acute{o}$ se urmate din nisuintiele gener $\acute{o}$ se ale acestei Reuniuni, nu va intrelas $\acute{a}$ a o incoron $\acute{a}$ cu coron'a multiamitei intime si a recunoscintiiei perpetue.

Inse cu t $\acute{o}$ te nisuintiele nobile si fatigole gener $\acute{o}$ se ale „Reuniunii femeiloru romane“ si a filialeloru ei, cu t $\acute{o}$ te sacrificiele devotate ce a adusu $\acute{o}$ menii de bine in interesulu progresulu femeii romane, s'a facutu inca pr $\acute{e}$ pucinu din ceea ce ar fi trebuitu si trebue s $\acute{e}$ facemu pentru a ocup $\acute{a}$ unu locu demnu in concertulu natiuniloru culte si civilizate, amu facutu unu pasiu pr $\acute{e}$ neinsemnatu in emanciparea intelectuala, morala si spirituala a femeiloru romane.

Numai una mica, f $\acute{o}$ rte mica parte a floriceleloru gradinei n $\acute{o}$ stre natiunale se impartasiesce in ingrigirea si nobilitarea conveniabila, numai una mica, f $\acute{o}$ rte mica parte a juneloru romane se impartasiesce in fol $\acute{o}$ sele si bunat $\acute{a}$ tile culturai si civilizatiunii, numai f $\acute{o}$ rte pucine fice romane se incaldiescu la s $\acute{o}$ rele viviicatoriu alu sciintiei, care e tocmai at $\acute{a}$ tu de necesariu pentru ori si ce omu ca si panea de t $\acute{o}$ te dilele.

Nu trebue dara s $\acute{e}$ ne oprimu ac $\acute{i}$!

Nu trebue s $\acute{e}$ ne indestulim $\acute{u}$ a ingrigi, lumin $\acute{a}$, cultiv $\acute{a}$ si civilis $\acute{a}$ numai una parte de totu mica a fiiceloru romane. Nu trebue s $\acute{e}$ ne multiamimu a fi ef $\acute{e}$ ptu $\acute{i}$ tu emanciparea intelectuala, morala si spirituala a unei parti pr $\acute{e}$ mice a femeiloru romane.

Trebue s $\acute{e}$ mergemu mai departe!

S $\acute{e}$ ni d $\acute{a}$ mu t $\acute{o}$ te nisuintiele n $\acute{o}$ stre pentru instructiunea si cultur'a, pentru luminarea si civilizatiunea toturoru femeiloru romane; c $\acute{a}$ -ci numai dotate cu lumin'a instructiunii si culturai, femeile romane si voru cun $\acute{o}$ ste misiunea loru sublima si si-o voru sc $\acute{i}$ implin $\acute{i}$ cu scumpetate. Si natiunea romana intr $\acute{e}$ ga ar dobandi avantage neprecalculabile deca s'ar lumin $\acute{a}$, s'ar nobilit $\acute{a}$ anim'a si s'ar desvolt $\acute{a}$ spiritulu toturoru femeiloru romane!

Prin ac $\acute{e}$ st'a amu dobandi fice virtu $\acute{o}$ se, socie credint $\acute{i}$ ose si mume venerabile; si pana candu vomu

fi lipsiti de aceste, natiunea noastră numai cu cea mai mare anevointia va pasi pe calea progresului si nu va poté nici decum a se redicá la apogeul culturii si gloriei strabune.

Trebue dara sê lucrâmu din resputeri pentru a efeptuî emanciparea intelectuala, morala si spirituala a tuturor femeilor romane fara deosebire de stare sau etate.

Fiindu câ inse acést'a: de amu deschide ori si câte scóle pentru fetitie, nu o-amu poté ajunge, decâtu cu pré mare greutate si numai in generatiunea urmatoria séu in generatiunea de a trei'a, ér cestiunea e multu mai momentósa si mai delicata decâtu sê potemu a o amená atátu de îndelungatu, decâtu sê potemu acceptá deslegarea si realizarea ei de la cursulu timpului: pentru a nu remané inderetrulu tuturor natiunilor, cari au inaintatu pe calea culturii si civilizatiunii la lumin'a invetiaturei nóstre, am aflu neincungiuratu si neamenatu necesariu a deschide: Prelectiuni de dominece si serbatori, pentru luminarea, cultivarea si civilizarea femeilor adulte.

Am dîsu, prelectiuni de duminece si serbatori, pentru câ in duminece si serbatori, femeile nefiindu ocupate cu alte lucruri, aru poté de una parte, cele mai culte si mai invetiate a sacrificá vre-o 2—3 óre spre a aduná pe femeile lipsite de lumin'a sciintiei si a culturii in giurulu lor si a le impartasi in cunoscintiele necesare, a li luminá mintea cu lumin'a invetiaturei, a li nobilitá anim'a cu principiile adeveratei morale si a li desvoltá spiritulu cu simtiemintele iubirii a totu ce e santu si natiunalu, ér de alta parte femeile neinvetiate aru sacrificá cu mare placere una mica parte a timpului liberu pentru a se impartasi in lumin'a nepretiuveru-salutaria si bineroditoria a sciintiei, care singura forméza si nutresce in anim'a omului simtieminte nobile si virtuóse, simtieminte natiunale si religiose.

ÉR in privinti'a realizării acestei propuneri, in privinti'a deschiderii si sustinerii acestor felii de prelectiuni, opiniunile mele sunt urmatoriile:

I. Reuniunea femeilor romane din Brasiovu, credintioasa misiunii sale, precum s'a pusu totu-de-una in capulu tuturor intreprinderilor tîntitórie la desceptarea si luminarea, cultur'a si civilizatiunea femeii romane, asié si in acést'a sê iee ea in sa-si cárm'a, sê se puna ea in sa-si in fruntea acestei intreprinderi, a careia rezultate nu voru poté fi decâtu pré folositorie si salutarie pentru natiunea intréga.

II. In locurile unde se afla scóle romane de fetitie, profesoriile (institutoriile) in se sê deschida aceste prelectiuni, prin care fapta de una parte aru aduce unu sacrificiu bineprimitu pe altariulu natiunii, ér de alta parte si-ar promeritá recunoscinti'a si multiamit'a respectivelor invetiacele (elevé) si totu odatu aru indulci pe mume sê-si concreda cu placere si bucuria deosebita ficele sale crescerii lor. Altmintrea reuniunea femeilor romane ar poté cu totu dreptulu obligá la acést'a pe tóte profesoriile de la scólele deschise de dins'a.

ÉR in locurile unde nu se afla astfelu de scóle, aceste prelectiuni le voru deschide femeile mai culte din respectivele locuri; si multiamita progresului ce amu facutu in aceste dóue decenii ultime, nu sunt decâtu de totu pucine comune romane, in cari sê nu se afe barem un'a femeia romana invetiata.

III. Femeile neinvetiate trebue instigate in totu

modulu de a cercetá fara esceptiune si cu cea mai mare diligintia aceste prelectiuni, din cari aru trage folóse nepretiuveru mari nu numai ele in sa-si, ci si generatiunea urmatoria si natiunea romana intréga.

IV. Femeile culte si tóte acele, cari tienu la casele sale servitórie, sê indemne, ma sê siléscá, chiar pe langa amenintiarea de a le lapedá de la casa, pe ori care servitóre, a frecuentá aceste prelectiuni, cu atátu mai virtosu, câ-ci prin aceste, pe langa alte folóse ce aru aduce ele, s'ar sterpi unele vicii cari strica multu societatea omenéscá si corumpu pe micutii familiilor in cari se afla; cari vicii inse pe langa libertatea si imprudinti'a ce au femeile neculte si in deosebi servitóriele de a petrece in societatea unor tineri betivi si fara judecata, dedati voluptátilor si necumpetului — pe cari pentru aceea betranii nostri cu totu dreptulu i numescu „strengari“ — se inmultiescu din dí in dí spre periclulu generatiunii presinte si ruina generatiunii urmatorié.

V. Sê se faca colecte printre inteliginti'a romana de ambele sece pentru cumperarea de carti, papiru si alte necesarie la aceste prelectiuni de duminece si serbatori, ca astfelu sê se faca posibila cercetarea loru chiar si celor mai misere femei; ma totu dia aceste colecte, sê se provéda femeile de totu serace, cari au una portare buna si aréta voi'a de a invetiá, cu unele vestminte; si preste totu la esamene sê se premieze cele ce voru fi facéndu progrese mai mari si voru fi doveditu portare morala esemplaria.

VI. In aceste prelectiuni voru fi a se propune inainte de tóte si cu deosebire citulu si scrisulu, dupa metod'a cea mai nóua, a se predá cunoscintie religiose, morale, istorice si matematice, fara de a se neglege inse si cunoscintiele din terenulu economiei de casa etc. *)

VII. „Reuniunea femeilor romane“ va face bine déca spre acestu scopu se va si pune in coréspondintia cu tóte filialele sale, si pe unde sunt scóle de fetitie redicate de ea in sa-si va dispune profesoriilor sustinute de dins'a sê deschida acestu feliu de prelectiuni fara cea mai mica intardiare, ér in locurile unde nu sunt astfelu de scóle — va tramite mandatare (Reuniunea in cerculu seu si filialele in cerculu lor,) ca sê indemne pe femeile romane culte la deschiderea astorur felii de prelectiuni.

Éta in pucine opiniunile ce am eu cu privire la acestu obiectu, care de si se pare atátu de greu de realizatu, se va realizá totu-si usioru, déca ne vomu sci implini fiasce care misiunea ce avemu, déca nu vomu fi atátu de tardii si avari in aducerea sacrificielor cari tientescu la luminarea si marirea natiunii nóstre.

Si fiindu câ nu me tienu de tagm'a acelora, carora li place a gramadí vórbé preste vórbé, ci de a acelora cari profeséza proverbiulu romanu: „vorba multa seracia“, recomandandu-mi atentiunii binevoitórie a „Reuniunii femeilor romane“ cu tóte filialele ei si a tuturor ómenilor de bine fara osebire de secsu séu stare, acést'a propunere modesta, dar purcesa din simtiu curatu natiunalu, impreuna cu opiniunile ce

*) Cu privire la acést'a eu am gatatu unu „Indreptariu pentru invetiarea femeilor adulte“, in care se aréta metodele cele mai practicabile pentru predarea in acestu feliu de prelectiuni a cunoscintielor necesare femeilor romane, si la timpulu déca se va observá necesitatea lui, lu-vou si dá la publicitate. N. F. N.

am eu cu privire la realizarea ei, finescu aceste sîre cu cuvintele renumitului oratoriu si dramat. anglu Sheridan: „Femeile ne guvernéza, sê ne silimu a le face de seversîtu, câ-ci cu câtu ele voru fi mai luminate, cu atît'a vomu fi si noi mai luminati! De la cultivarea spiritului femeiloru depindeintieptiunea barbatiloru, pentru câ natur'a cu man'a femeii scrie in anim'a barbatului!“

N. F. Negrutiu.

Premiulu femeiloru romane.

In urmarea apelului nostru din nr. 51, in septeman'a trecuta au mai incursu urmatóriele contribuiuri:

Dómn'a: Sofia Antonescu, Bogsia-montana	10 fl.
„ Emilia Popescu n. Mladin, Apateu	1 fl.
Dsiór'a: Ida Mladin, Macia	1 fl.
Suma	12 fl.

Adaugêndu-se la sum'a de 8 fl., publicata in numerulu trecut, sum'a totala de pan'acuma e 20 fl.

Redactiunea „Familiei.“

CE E NOU?

** (In favorulu teatrului nationalu.) Dlu Iosifu Hosszu, vice-presedinte la curtea de compturi, a transmis trei obligatiuni de desdaunare urbariala ardelesci, tóte la olalta in valóre de 200 fl., spre a se adaugé la fondulu teatrului nostru nationalu.

** (Ninsérca ceu marc) din septeman'a trecuta a impededatu comunicatiunea pe câte-va dile mai in tóte directiunile. Ventulu a acoperitu cu néua sînele drumuriloru ferate si a smulsu parii telegrafului in multe locuri. Ast'a fu caus'a, câ nrulu trecut alu foii nóstre, aparutu in Pest'a la timpulu seu, a sositu mai tardiu in manile onorab. nostri prenumeranti decátu de alta-data. In acestu intervalu de impededarea comunicatiunii, Pest'a fu asié dicêndu isolata de lume, câ-ci nu mai poturamu capetá nici epistole, nici depesie. Se póte intipuí neplacerea acelora, pe cari acésta vijelia i-a intimpinatu in caletoria, si cari au fostu siliti a petrece dile intregi la cutare statiune propadita, avendu unde-va vr'unu lucru urgentu. Asié au patítu-o si archiducele Iosifu si principele Koburg, fiindu siliti a petrece unu timpu indelungatu la gar'a de la Aradu, si a dormi intr'o nópte in vagonu.

** (Emanciparea femeiloru in diet'a Ungariei.) Scirea nóstra din nrulu trecut, relativa la propunerea pentru emanciparea femeiloru in diet'a Ungariei, s'a adevéritu in siedinti'a de la 13 l. c. Deputatulu Majoros a propusu unu proiectu de lege pentru emanciparea femeiloru, si in motivarea sa dinsulu cu asié coloru viue a descrisu starea cea umilitória a femeiloru, încátu in camera nu mai voiá sê incete — ilaritatea.

= (Contele Andrásy) a petrecutu câte-va dile in Pesta, voindu a participá la adunarea generala a reuniunii honvediloru.

△ (Primulu balu de curte in Viena,) tîenutu la 10 l. c. reesî forte splendidu. Aristocratí'a din Viena, corpulu diplomaticu, miuistrii, membrii din ambele case ale senatului imperialu, fure bine represintate.

Imperatulu si imperatés'a (sosita de la Meran) intrara in balu la optu óre si jumetate. Imperatés'a avea toaletta alba, decorata cu flori, ér in peru diadema de diamantu. Balulu durá pana nóptea la 11 óre.

= (Versatulu in Pesta) a scadiutu, dar inca n'a incetatu de totu. In lun'a lui decemvre 139 de insi au moritu in acésta bóla periculósa — mai alesu pentru dame.

** (O femeia — matura.) Dsiór'a Rosa Adler din Ungvár a capetatu concessiune de la ministeriulu de instructiune publica spre a poté face esamenulu de maturitate. Numit'a dsióra voiesce a intrá pe cariera medicala.

** (La diet'a Ungariei) in dílele trecute se presintara asié pucini deputati, încátu la ultim'a votare numai 127 de insi se aflau de fatia dintre cai 440. Deputatii romani — firesce — mai toti sunt p'acasa. Totu odata amintimu, câ intr'una din siedintielo din urma s'a propusu a se dá literatului magiaru Franciscu Toldy o dotatiune anualá de 4000 fl. Propunerea s'a transpusu la comisiunea financiaria pentru formulare.

** (Balulu nevestelor.) Intre cele multe baluri, câte se voru tîené in carnevalulu presinte in Pest'a, se vorbesce si despre unu balu alu nevesteloru tinere, care s'ar tîené in sal'a cea mica a redutului, si la care aru fi invitate numai — nevestele tinere. Nu credemu sê se realizeze acésta idea, antáiu pentru câ nu s'ar poté decide, pana candu nevestele sunt tinere? si a dóu'a, pentru câ pré s'aru maniá — fetele.

** (Iubileulu lui Bauernfeld,) despre care amintiramu si in nr. trecut, s'a tîenutu cu multa pompa. Mai antáiu lu-salutá imperatulu, prin contele Wrbná jun., tramitiendu-i totu-odata unu pomposu anelu de diamantu. Totu in acelu timpu sosisi la dinsulu ministerulu presedinte principele Auersperg, dimpreuna cu ministrii Stremayr si Unger, predandu crucea maro a ordinului Franciscu Iosifu, si anuciandu-i, câ imperatulu a urcatu dotatiunea veteranului literatu de la 420 fl. la 1000 fl. Mai sosira inca alte multe deputatiuni, intre cari si a orasiului Viena, in frunte cu primariulu Felder, dandu-i decretulu solemnu despre alegerea sa de cetatianu onorariu alu Vienei, — ér membrii teatrului de curte lu-suprinsera cu o cununa de lauri. Sér'a in teatru se jocá o piesa ocazionali, si dupa aceea urmá banchetulu societátiijournalistiloru „Concordia“, cu care ocaziune i se predede o pompósa cununa de argintu. Óre candu vomu invetiá si noi Romanii a ni stimá astu-felu barbatii de litere?

** (Causa de sinucidere!) Unu june din Tolna a angagiatu pe o domnisióra la unu óre-care quadrille alu balului localu. Intr'aceea junele fu silitu a plecá intr'unu orasiu indepartatu. Domnisiór'a respectiva, cugetandu câ jocusiulu ei nu se va rentórcé din o departare asié mare, se angagiá de nou altuia. Sér'a balului sosisi. Balulu se incepù. In momentulu acest'a intrá si junele, carele pentru prima-óra angagiase pe domnisiór'a la dantiu, si aflandu, câ aceea si-a frantucuentulu si dantiéza cu altulu, se duse in odai'a vecina si — se impuscá.

△ (La Viena) in asié mare mesura grasséza bólp'a de prunci, încátu e vorb'a a se inchide scolile pe câti-va luni.

‡ (Concursu.) Reprezentanti'a „Fundatiunii lui Gozdsu“, preliminaru pe anulu scolasticu 1871/2 o

suma de 1100 fl. v. a. pentru stipendie de 100—400 fl. spre conferirea acestora, incepundu de la semestrulu alu II. scol. alu anului c. — provóca pe toti acei tineri studiosi, apartienetori metropoliei romane ortodosse din Ungaria si Ardélu, — cari avendu calitátile prescise in testamentulu fundatiunalu, potu aspirá la aceste tipendie, sê si tramita petitiunile instruite cu testimoniale scolastice, cu cartea de botezu si cu atestatu de paupertate, celu multu pana la 25 fauru 1872 c. n. de a dreptulu la cancelari'a „Fundatiunii lui Gozdsu“ in Pesta, (Rathausplatz nr. 8) — Datu din siedinti'a Representantiei „Rundatiunii lui Gozdsu“, tienuta in 12/24 dec. 1871. Georgiu Mocioni, m. p. presiedinte. I. cavaleru de Puscariu, m. p. not.

∫ (*Hymen.*) Dlu Andreiu Cosma, notariu la tribunalulu regescu in Zelau va serbá cununí'a sa cu dsiór'a Maria Dragosiu in Crasna la 22 l. c.

Literatura si arte.

* * (*„Columna lui Traianu“.*) pretiosulu diuarriu politicu si literariu redactatu de dlu B. P. Hasdeu, de la anulu nou va eschide din colónele salo politic'a, si va aparé ca revista sciintifica, literaria si industrialá.

* * (*Comedia noua.*) In teatrulu celu mare de la Bucuresci s'a represintatu o comedia noua intr'unu actu, de dlu Pantazi Ghica. Titlulu piesei e: „Nebunii din fatia.“ Pies'a, precum autorulu insu-si ni-o spune in „Romanulu“, a avutu unu succesu piramidalu. La represintatiune, junele Iulianu a reportatu unu succesu stralucitu in rolulu lui „Sare-garduri.“

△ (*O brosiura noua*) a aparutu la Iasi. Titlulu ei este: „Emanciparea meritulu si a capacitatii“, scri-sa de Georgiu Pavloff. Acésta brosiura tratéza despre lovirile ce se aducu instructiunii publice, despre copulu avocatiloru, despre sistemulu viciosu alu numirii in functiunile publice, despre réu'a organizatiune a magistraturei etc. Pretiulu unu leu nou, la librarí'a Lascar Bobe.

△ (*Istoria naturala.*) A esítu de sub tipariu la Bucuresci urmatóri'a carte: „Cursu elementariu de istori'a naturala, de D. Ananescu. Volumulu primu, geologicu, contine peste una sutá de gravure litografate, intercalate in testu, si unu tabelu la inceputu, represintandu structur'a cógei pamentului. Se afla de vendiare la tóte librariile. Pretiulu 4 lei si 50 bani.

Din strainetate.

* * (*O insielatiune ingeniósa*) s'a facutu dílele trecute intr'unu otelu de la Paris. In joi'a trecuta sosi acolo unu strainu, care in list'a strainiloru scrise numele: Leone Terrace, negociatoriu in Colonia. Din-otelu si-cerú dóue odái, cu usia in mijlocu, cá-ci asceptá pe novést'a si fiic'a sa. Candu si-ocupá odáile, provocá pe servitoriulu ca sê puna la usí'a dintre cele dóue odái, unu sieriu. Ast'a se si factu. Óspele in diu'a urmatória chiamá la sine pe cassariulu otelului, voindu a inschimbá 25,000 franci auru in bani de harthia. Cassariulu tramise la bancariulu Hirsch, si acest'a numai decátu si-tramise unu adjunctu cu 25,000 fr. in harthia, spunendu adjunctului apriatu, ca dinsulu numai in cancelari'a otelului si numai dupa primirea galbeniloru sê predeie harthíele. Intr'aceea inse óspele

se planse de junghiuri cumplite, si adjunctulu fu silitu a merge la elu in odaia. Aice têrgulu se factu, si bolnavulu se redicá cu mare truda de pe divanu, si inchise in sieriuulu seu cele 25,000 fr. Atunce ér se planse de doreri nóue, si spuse cá trebue sê se departe pe câte-va minute. Adjunctulu lu-asceptá cu paciintia. Intr'aceste inse óspele merse in odai'a vecina, si pe gaur'a deja facuta prin usia si-intinse man'a in sierinu, scóse de acolo cele 25,000 fr. si o luá pe picioru. In fine adjunctulu si-perdú paciinti'a, si dupa ce aflá insielatiunea ingeniósa, facú sgomotu mare in otelu. Dar talhariulu deja se aflá departe. Politi'a a anunziatu unu premiu de 1000 fr. pentru acel'a ce-lu va prinde.

‡ (*Incendiulu de la Chicago*) a produsu urmatóriele victime: 250 de ómeni au arsu, 98,000 au ramas fara locuintie in timpu de érna. Daun'a materiala se urca la 290 de milióne de dolari. Din acésta suma o sutá de milióne fu asigurata, inse respectivele societáti de asiguratiune n'au fostu in stare a platí decátu numai trei-dieci de milióne. Edificárilé s'au si inceputu, si se speréza, cá in decursu de doi ani nu se va mai vedé nici o suveniré a focului cumplitu.

‡ (*Din Londra se scrie,*) cá renumitul fabricante de pene de otielu, Iosifu Gillott, a moritu. Dinsulu avea o fabrica, in care lucra 450 de lucratori, si in fia-care dí gata 150 de milióne de pene de otielu.

‡ (*La Lyon*) in 1 maiu se va deschide o espositiune internatiunala, care va durá pana 'n 1 octomvre.

Feliurite.

* * (*Pórt'a de frunte a forteretiei de Alba-Iulia si prinsórea lui Horia.*) Forteretí'a de Alba-Iulia s'a edificata pe timpulu lui Carolu III, de aice vine si numirea-i germana: „Karlsburg“. Planulu fu compusu de eroulu Eugeniu, si s'a esecutatu de generalulu Steinville la anulu 1714, in stilu barocanu. Partea cea mai frumósa a forteretiei e pórt'a de frunte, cu statu'a de pétra a imperatului calare. Ilustratiunea din fruntea nrului presinte infatisiéza chiar acésta parte. De Alba-Iulia sunt legate multe suveniru in istori'a nóstra natiunala, aice a intratu Mihaiu ca triumfatoriu, aice a tienutu elu apoi dieta, despre cari archivulu pretiosu de aice va fi pastrandu multe detaiuri necunoscuté inca de nimene. Laboriosulu nostru istoricu, dlu Hasdeu, ni-a spusu in vér'a trecuta, cá are sê cerceteze si archivulu acest'a. De siguru va aflá multe date interesante. In acésta forteretia a suferitu si martirulu nostru Horia, tradatu de perfidi'a camarillei, timpulu inchisorii sale. Sub statu'a amintita mai susu, se afla o odaia de paza, in care — conformu traditiunii — Horia a petrecutu ultimele díle, dupa cari resbunarea insocita cu tradare infama l'au tramisu a mori intr'unu modu infioratoriu...

* * (*Inmormentare in Veneti'a.*) Frumós'a ilustratiune din interiorulu nrului presinto infatisiéza unu cortegiu funebralu in Venetia. Acésta scena e un'a dintre cele mai poetice. Venetianulu se nasce in poesia, traiesce in poesia, si móre in poesia. Ne uitámu la acésta ilustratiune, si anim'a ni se imple de melancolia... si tristétia, cá-ci vedemu inmormentarea unei femei tinere...

Glume si nu pré.

Scena din balu.

— Ah! domnisióra, dta esti unu angeru dulce, dta...

— Te rogu vorbesce cu tat'a...

O scena din America de sudu:

Unu irlandesu bate la ferést'a oficiului postalulu:

— Audi, dle postariu, nu am eu epistola?

— Cine esti dta?

— Cine sum? D'apoi sum eu! Cine altulu asiu fi?

— Dar numele dtale?

— Ce te privesce? Numele meu stâ scrisu pe epistol'a aceea.

— Dar cum sê-ti cautu epistol'a, déca nu-ti sciu numele?

— E bine, déca cu totu pretiulu vrei sê scfi cum me chiama, ti-spunu câ numele meu e Mateiu Byrne.

— Mi-pare reu. La adres'a Mateiu Byrne nu este aice nici o epistola.

— Ên spune-mi, coconasiule, nu este altu locu de comunicatiune cu dta afara de ferést'a acést'a?

— Nu.

— Ai norocu, câ-ci te-asiu fi invetiatu eu a mai benevolisá atât'a pe ómeni. Intr'aceea sê nu me credi atâtu de nebuu, sê-ti fiu spusu numele meu. Dta esti unu prostu si jumetate. Pe mine nu me chiama Mateiu Byrne. Numele meu e de totu altulu. Sanetato buna!

Gâcitura de semne.

De Valeria Biannu.

Xe-ti ±o' / eou eufie ±u || Xe · ∆oş∆ ∪ i ∆
 te · ∆∆ şî · ∆e ∆ ∆ ş∆ş' ∆ Xu ∆ şo · ∆ u
) fii fei + ∆∆ i e ∆ X ∆ ∪ u ş ∆ i i ·) · ∆ ∆ t i ∆
 X ∆ ' ∆ ∪ o t i i ∆ t e || e X ∆ ' ∆ ± i || e i ± i o · ∆ i
 * · i e t i ∆ i ∪ * · e X i ∆ ( ) || o · ∆ j i = u X u · ∆ i ∆
 ∆ · ∆ ş e ± e t ∆ · ∆ i ∆ (o) || e t u · ∆ o ş ∆) e ∆ X u
 * · i o u ± e * · i t e (i ∆) ∆ || ∆ ∆ ∆ ∆ ∆ ∆ ± ∆ i ∆
 ± u || Xe · ∆ o ş ∆ ∪ i ∆ , ∆ ∆ ∆ t i ' o ± o · ∆ e ∆ X u .

Deslegarea gâciturii de siacu din nr. 51 :

A museloru palato ca vecii de betrane
 Ce-au datu nectaru la sute si mfi de crinisióri ;
 Sunt arse, ruinate, ca 'n dîlele pagane,
 Er dînele artiste se scaldá 'n lacrimisóri.

Deslegare buna primiramu de la dsiór'a Anastasia Leonescu.

Post'a Redactiunii.

Oravítia. Se întielege de sine, ca va fi bine primitu. Multiamita si pentru acest'a. Ti-ceremu scusele, ca inmultindu-ni-se acum la anul nou pré multu lucrurile, nu ti-amu potutu serie. Salutare!

Vasluiu si Husi. Multiamita pentru bunavointia. Cele alaturate sunt fórte bune. Voru urmá pe rondu.

Ludosiu. Dnei N. R. G. Cu nrîi 1. 2. 3. 4. din anul 1871 nu mai potemu serví. Ni pare reu, ca n'ati reclamatu mai de multu. Ceialalti s'au tramisu.

M. Os'orheiu. Dnei E. P. B. Ni pare fórte reu, ca nu se pôte. Ni-ar constá spese duple. Si-apoi si aceste de pan'acuma numai cu mari sacrificie le potemu suportá.

Siomcuta-mare. Dluí I. S. Epistol'a ni-a causatu o mare surprindere. De cestiunea sulevata intr'ins'a nici nu ni mai aducemu a minte. Intr'aceea : pace toturoru!

Botiza. Restanti'a din anul trecut fu 7 fl. 50 cr. Asié dara pentru sum'a remasa te-amu inscrisu intre abonantií de pe jan.-mart. Cele poftite se voru tramite.

Radu Nasturelu. Din sausa' absintiei nóstre s'a primitu numai in dilele trecute. Catu mai curendu! Salutare la amendoí!

Clusiu. B. Catu mai curendu vei primí epistol'a nóstra, in care te vomu insciintiá si despre pies'a ceruta.

* Tu. Tr. Din versurile tramise vomu întrebuintiá unele.

Suplementu : Romanulu : „De unde nu este rentórcere“, còl'a II.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu : **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alexandru Kocai in Fést'a 1872. Priat'a Pesciloru, Nr. 9.